

PROGRAMA: RECOLZAMENT A INSTITUCIONS LLATINOAMERICANES DE MICROFINANCES SOLIDÀRIES

Objectius i justificació del Programa:

En els països anomenats “en vies de desenvolupament”, i també en les considerades economies emergents (Brasil, Índia,...), la major part de la població de baixa renda o que pateix discriminacions socials i culturals es troba en una situació no tan sols d'exclusió social sino també en la que es defineix com “exclusió financera”. Aquesta circumstància impedeix *de facto* la possibilitat de millora de les seves condicions materials de vida, la seva sortida de la situació de pobresa i, en definitiva, l'adquisició de unes condicions de ciutadania plena. L'accés al crèdit i la democratització dels recursos financers, per tal de que les finances operen al servei de les necessitats de tots, constitueix un requisit bàsic per un desenvolupament sostenible en termes de justícia i equitat.

Des de CONOSUD entenem que el crèdit, i el dret de les persones a accedir als crèdits, constitueixen un poderós instrument per actuar en favor del desenvolupament i per treballar contra la exclusió social en els països del sud. Com demostra la evidència empírica, una de les raons de que moltes persones es trobin en situació de pobresa i dependència radica precisament en aquesta manca d'accés als crèdits per a la realització d'inversions productives i generació de renda. D'altre banda, amb l'actual crisi financera generalitzada a nivell mundial s'està constatant el increment de les dificultats dels sectors populars en els països del Sud per poder disposar de petits crèdits que els permetin superar la seva situació d'exclusió.

Amb el Programa “**Recolzament a institucions llatinoamericanes de microfinances solidàries**”, **estructurat en projectes i accions concretes** realitzats amb actors diversos, pretenem cooperar, des de CONOSUD, amb les **institucions col·lectives de microfinances solidàries** creades per actors socials llatinoamericans de l'àmbit d'actuació geogràfic de la nostra Associació. Mitjançant la transferència de recursos financers des de el Nord es vol contribuir a assolir els objectius de democratització del crèdit en el marc més general de la construcció d'una economia més solidària i al servei de les persones. Aquestes institucions presten serveis financers a les unitats econòmiques autogestionades de petita escala (cooperatives i empendiments solidaris) en base a relacions de proximitat i cooperació mútua, així com de compromís en la construcció d'una economia alternativa.

Es tracta en definitiva i fonamentalment de cooperar en matèria microfinancera amb col·lectius socials organitzats que treballen per unes condicions de vida més justes i més dignes, alhora que intenten també cercar transformacions socials i econòmiques que puguin atacar en les seves arrels les causes estructurals que generen pobresa i exclusió social.

Aquest Programa de CONOSUD orientat al Sud s'emmarca en la estratègia definida per la nostra Associació des dels seus documents fundacionals i concretada en els seus diversos projectes de cooperació, de fomentar el desenvolupament de una economia solidària alternativa a la dominant. És per tant coherent també amb el treball i la implicació de CONOSUD, conjuntament amb d'altres organitzacions socials i persones individuals, en la construcció en el nostre àmbit d'intervenció al Nord d'un projecte de finances ètiques i solidàries: el Projecte FIARE en l'àmbit de l'Estat espanyol (www.fiare.org). Aquest projecte desenvolupat conjuntament amb organitzacions de finances ètiques i solidàries d'Itàlia (Banca Popolare Ètica, www.bancaetica.com) i de França (La Nef, Société coopérative de finances solidaires, www.lanef.com) ha de permetre avançar també en el nostre àmbit i en aquests països, en la construcció d'un sistema financer ètic i solidari en el marc més general de la economia social i solidària.

Aquesta pertinença de CONOSUD a la Xarxa estatal del projecte FIARE implica també la nostra vinculació (mitjançant la Xarxa FIARE) a la Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria del Estat espanyol (REAS, www.economiasolidaria.org) integrada per centenars d'organitzacions socials que en els seus respectius àmbits treballen en el desenvolupament d'estructures econòmiques no excloents, basades en principis de democràcia, participació i equitat.

Localització i duració del Programa:

Zones geogràfiques d'actuació de CONOSUD: institucions i organitzacions de microfinances solidàries de Brasil, Argentina, Uruguai, Paraguai i Colòmbia.

El Programa, de **duració indefinida**, es va iniciar a finals de 2008 mitjançant la definició i aprovació per part de CONOSUD d'un **Projecte d'enfortiment del Fons de microcrèdits solidaris creat per la organització de cooperatives brasileres UNISOL Brasil** (www.unisolbrasil.org.br) per tal de garantir el accés al crèdit de les cooperatives i emprendiments solidaris afiliats a aquesta organització en Brasil. Més endavant s'aniran dissenyant d'altres accions i projectes amb les diverses organitzacions sòcies de CONOSUD en aquesta regió de Latinoamèrica en funció de les possibilitats de captació de recursos tant de privats com de públics.

PROJECTE DE ENFORTIMENT DEL FONS DE MICROCRÈDITS SOLIDARIS UNISOL Finanças (Brasil)

Descripció de la contrapart local:

União e Solidariedade para o Desenvolvimento
Financeiro da Economia Social
UNISOL FINANÇAS

En l'any 2006 UNISOL Brasil, cercant l'enfortiment i el desenvolupament de les seves cooperatives afiliades, tenint com objectius possibilitar el que aquestes cooperatives i emprendiments tinguin accés a recursos financers de manera diferenciada, amb exigències compatibles amb les seves possibilitats i que resultin en la generació d'ocupació i renda pels sectors populars, el desenvolupament social i l'enfortiment de les cooperatives i emprendiments solidaris i de la pròpia UNISOL Brasil, va crear la União e Solidariedade para o Desenvolvimento Financeiro da Economia Social -UNISOL Finanças-.

Amb això, es dissenyava un sistema financer dels treballadors i treballadores que, articulat amb d'altres moviments, que es pogués constituir en una eina de transformació social, econòmica i política, generant també un nou marc legal pel microcrèdit en Brasil. Des del punt de vista legal, UNISOL Finanças consisteix en una associació civil sense fins lucratius, d'àmbit nacional, de naturalesa democràtica, els fonaments de la qual en son: el compromís amb la defensa dels interessos reals dels i de les treballadors/res, la millora de les condicions de vida i de treball de les persones, la eficiència econòmica i la inserció en el procés de transformació de la societat brasilera amb base en els valors de la democràcia i la justícia social.

Els recursos econòmics inicials que van permetre a UNISOL Brasil la creació d'aquest instrument de microcrèdit solidari van ser el resultat d'un **projecte de cooperació desenvolupat en l'any 2004 amb aquella entitat per part del Govern de la Regió italiana de la Emilia Romagna**. Aquesta aportació inicial de la cooperació italiana va estar de 12.000.- euros (44.760 reals brasilers, amb el canvi de juliol de 2004). Posteriorment han estat les aportacions a fons perdut, els dipòsits i préstecs de les pròpies cooperatives afiliades a UNISOL i de sindicats i d'altres organitzacions socials que recolzen la economia solidària brasilera les que han permès fer arribar al fons de microcrèdit solidari de UNISOL Finanças a una disponibilitat, als inicis de 2009, de uns 2,4 milions de reals brasilers.

Els **estatuts de UNISOL Finanças, i la seva qualificació i inscripció registral com Organització de la Societat Civil d'Interès Públic (OSCIPI), van ser aprovats per resolució del Ministeri de Justícia brasiler de data del 12 de juliol de 2006, publicada en el Diari Oficial de la República del 25 de juliol de 2006**. Els estatuts preveuen la possibilitat de que organitzacions internacionals que comparteixin els objectius fundacionals de la entitat (el foment dels microcrèdits solidaris per entitats de la economia solidària) puguin adherir-se a la mateixa en qualitat de entitats sòcies, aportant a fons perdut la quantitat pre-fixada per UNISOL Finanças (en l'actualitat 200 reals brasilers). La seu de UNISOL Finanças es troba a la ciutat de São Bernardo do Campo (Estat de São Paulo-Brasil), Travessa Monteiro Lobato, 95, CEP 09721-140, Centro.

MINISTÉRIO DA JUSTIÇA
SECRETARIA NACIONAL DE JUSTIÇA

Certificamos

que a **UNIÃO E SOLIDARIEDADE PARA O DESENVOLVIMENTO FINANCEIRO DA ECONOMIA SOCIAL - UNISOL/FINANÇAS**, CGC/CNPJ nº 07.886.934/0001-11, foi qualificada como Organização da Sociedade Civil de Interesse Público, nos termos da Lei nº 9.790, de 23 de março de 1999, e que consta do processo MJ nº 08071.005074/2006-12, conforme Despacho do Secretário Nacional de Justiça, de 12 de julho de 2006, publicado no Diário Oficial de 25 de julho de 2006.

Brasília, 25 de julho de 2006

ANTENOR PEREIRA MADRUGA FILHO
SECRETÁRIO NACIONAL DE JUSTIÇA SUBSTITUTO

Breu descripció del Projecte:

El **Projecte d'Enfortiment del Fons de microcrèdits solidaris de UNISOL-Finançes** pretén contribuir a incrementar la capacitat financera d'aquesta entitat per l'atorgament de microcrèdits solidaris (per capital de gir i/o inversió productiva) a les cooperatives i empreniments solidaris afiliats a UNISOL Brasil, que tenen importants dificultats, o pura impossibilitat, per obtenir-los en l'estructura financera tradicional brasilera. Aquest crèdits es realitzen a taxes d'interès notablement inferiors a les del mercat financer tradicional (aproximadament entre un 20/25 % de taxa inferior d'interès anual amb relació a la del mercat).

UNISOL-Finançes i les seves cooperatives i empreniments solidaris associats assumeixen com a compromís observar les següents finalitats:

- Desenvolupament sustentable i solidari dels empreniments associats i de la regió on estan establerts i realitzen la seva activitat
- Actuació orientada a les àrees econòmica, social, educativa i ambiental
- Millora de la qualitat de vida de les treballadores i treballadors envoltats en els diversos empreniments i activitats afins
- Incentiu i recolzament a la organització de treballadors i de poblacions en situació de necessitat, desocupats o en risc de desocupació
- Eficiència econòmica i excel·lència en la elaboració e comercialització dels productes i serveis, com mecanisme fonamental per tal d'assegurar la continuïtat i el progrés dels empreniments associats, de forma sustentable
- Respecte a les normes de medicina i seguretat del treball, cercant la milloria contínua de les condicions de treball
- Prioritat a les iniciatives dels associats per viabilitzar els medis necessaris pel desenvolupament social i econòmic dels empreniments solidaris.

Per assolir aquest objectius UNISOL Finançes ha creat el instrument del **CRÈDIT SOLIDARI**

El CRÈDIT SOLIDARI té como principis:

- Ser administrat con base en els principis de legalitat, ètica, publicitat, eficiència econòmica, transparència i sense discriminació de raça, color, sexe e religió
- Incentivar i recolzar activitats desenvolupades per empreniments constituïts i gestionats per treballadors, amb la finalitat d'assegurar-les ocupació i renda, amb dignitat
- Desenvolupar programes de formació i capacitació pels emprenedors, por medi de col·laboracions amb entitats públiques o privades, així com incentivar als seus associats i associades a participar de activitats i programes de capacitació tècnica i gerencial a fi de manter, sustentar i promoure la seva activitat econòmica

La regulació dels continguts bàsics d'aquest Projecte de cooperació en matèria de microfinances solidàries es troba en el **Conveni signat el 31 de gener de 2009 entre UNISOL Brasil i CONOSUD**.

En base a aquests continguts, **CONOSUD es compromet a aportar de manera regular recursos financers al Fons de microcrèdit solidari de UNISOL-Finançes tant a fons perdut com amb el caràcter de dipòsits**.

Les transferències realitzades a fons perdut passaran a integrar el patrimoni propi del Fons de microcrèdits solidaris de UNISOL Finançes. Les aportacions de CONOSUD en forma de dipòsit se regularan per les següents normes:

- Els rendiments (interessos) dels dipòsits en cada moment seran els establerts legalment en cada moment amb caràcter general en Brasil pels comptes d'estalvi ordinaris
- Els interessos obtinguts no seran repatriats per CONOSUD si no que s'ingressaran de forma automàtica en el dipòsit principal de CONOSUD per tal d'incrementar aquest i millorar la capacitat financera del Fons de microcrèdits
- CONOSUD es compromet a no retirar el dipòsit amb els seus interessos i les successives aportacions complementàries que es realitzin sense notificar-lo a UNISOL Finançes amb una antelació mínima de sis mesos.
- En el supòsit anterior, CONOSUD assumeix el possible risc canvia derivat de la modificació en la relació real/euro, de tal manera que es retornarien els reals efectivament transferits

Finançament i calendari de transferències:

Les transferències financeres de CONOSUD a UNISOL-Finançes procedeixen de fons propis de la nostra Associació (donacions específiques de socis i sòcies, donacions de particulars i recursos propis de l'Associació). Aquestes transferències ho són tant **en qualitat de fons perdut com de dipòsit** en UNISOL Finances.

La primera acció concreta per a implementar aquest Projecte dins del Programa d'actuació de CONOSUD en matèria de microfinances va estar la decisió de CONOSUD de fer-se sòcia de UNISOL- Finançes, Aquesta decisió es va materialitzar al gener de 2009, mitjançant **l'aportació per part de CONOSUD de 700 reals brasilers, a fons perdut**, procedents de donacions dels socis i sòcies de la nostra Associació.

- Febrer de 2009 aportació de **5.000.- euros** al Fons de Microcrèdits de UNISOL-Finançes en forma de dipòsit.

- Agost de 2009 aportació a UNISOL-Finançes de **2.000.- euros** en forma de dipòsit.

A 31 d'agost de 2009 el dipòsit de CONOSUD en el Fons de Microcrèdits solidaris de UNISOL Finançes és de una quantia lleugerament superior als **21.000.- reals brasilers (*)**

(*)- La relació euro/real en aquesta data era de 1 euro= 2,62 reals brasilers

Sector de la cooperació:

Codi CAD 150, CRS 15050: Enfortiment de la societat civil

Codi CAD 240, CRS 24040: Mitjancers financers semiformals, cooperatives de crèdit, etc

Persones potencialment beneficiàries:

Directes: Els i les aproximadament 25.000 socis i sòcies de les 446 cooperatives i emprendiments solidaris afiliats a UNISOL Brasil.

Indirectes: Les 25.000 famílies dels socis i sòcies cooperativistes.

Observacions:

Per acord entre UNISOL Brasil i CONOSUD, els recursos del dipòsit de CONOSUD en el Fons de microcrèdits podran ser utilitzats conjunturalment per tal d'aplicar-los a projectes que CONOSUD executa en Brasil, ja aprovats formalment per les diverses institucions finançadores, i que encara no tinguin la disposició efectiva dels recursos aprovats. Un cop transferits des de CONOSUD els recursos dels projectes es tornarien al dipòsit de CONOSUD en UNISOL-Finançes. Amb això, es milloren els processos de gestió dels projectes de cooperació al desenvolupament evitant endarreriments que puguin ser perjudicials pel projecte i els beneficiaris i beneficiàries.